

Michael

vol. 21, 2024, innhold

Michael 1-2024: Helsetjenesten i Norge: Verdens beste – eller god nok?

Leder

Helsetjenesten i Norge og kravene til den

Øivind Larsen 7

Tema: Helsetjenesten i Norge: Verdens beste – eller god nok?

Verdens beste – eller god nok?

Magne Nylenna 10

Pasienter nyinnlagt i sykehjem – alder, tilstand og funksjonsnivå

Terje P. Hagen, Morten Aarflot, Trond Tjerbo 23

Kan friskere aldring og økt familieomsorg veie opp for lavere tilgang på offentlige helse- og omsorgstjenester?

Astri Syse, Geir Hjemås 39

Kvalitet – hvordan vite hva som er gode helsetjenester?

Jan Frich 52

Hvordan er pasientsikkerheten i norske sykehus?

Stig Harthug 63

Helsesystemanalyser og Norges plassering i verden

Ingrid Sperre Saunes 71

Måste man jamföra?

Jon Magnussen 79

Kan Norge finne veien til forsvarlig sparsommelighet i helsetjenesten?

Pål Gulbrandsen 92

Hvordan burde den norske vaksinestrategien mot covid-19 sett ut?

Elise Wallinder 100

Brev til redaktøren

Flere kristne syn på abort

Marius Storvik 117

Morten Magelssen svarer 121

Nye bøker

Et arbeidsliv der menneskeverdet forvitrer <i>Anniken Sandvik</i>	123
En allmenntmedisinsk gigant! <i>Kristina Riis Iden</i>	125
Om å bli gammel <i>Arvid Heiberg</i>	127
Råd for fremtiden <i>Erik Fosse</i>	129
Å legge døden på is <i>Berit Horn Bringedal</i>	131
Store spørsmål, snevre svar <i>Lise Mørkved Helsingen</i>	133
Munch på nytt <i>Erlend Hem</i>	135
Dypdykk i dødelighet <i>Øivind Larsen</i>	137
Godt om utmattelse og utbrenthet <i>Karin Isaksson Rø</i>	139
Lykkeforskning møter kritisk tenkning <i>Berit Horn Bringedal</i>	141
Springende om kvinnehelse <i>Berit Schei</i>	143
Ny biografi om Katti Anker Møller <i>Kari Tove Elvbakken</i>	145
Hva skjer? Det norske medisinske Selskab 2023 <i>Magne Nylenna</i>	147

Michael 2-2024: Antibiotika

Leder

Å takle naturens hevn – antibiotika og resistens <i>Kristian Tonby</i>	161
---	-----

Tema

Antibiotika – oppdagelse og utvikling fra før bakteriologiens gjennombrudd til i dag <i>Jørund Straand, Christoph Gradmann, Morten Lindbæk, Gunnar Skov Simonsen</i> .	165
Antibiotikaresistens – historien om da bakteriene slo tilbake <i>Jørund Straand, Christoph Gradmann, Morten Lindbæk, Gunnar Skov Simonsen</i> .	184
Plectasin – historien om et antibiotikum som aldri kom på markedet <i>Christoph Gradmann</i>	202

Artikler

Hvordan oppleves kommunelegens rolle i folkehelsearbeidet?
Dag-Helge Rønnevik, Aslak Steinsbekk, Betty Pettersen 204

Byplan for helse og trivsel – mellom agorafobi og klaustrofobi
Gunnar Ridderström 222

Michael 20 år
Øivind Larsen, Magne Nylenna 232

Bokanmeldelser

Superkrefter til glede og besvær
Erik Fosse 249

Essayismen og andre bekjennelser
Magne Nylenna 252

Praktisk håndbok i mestring av kronisk sykdom
Arnstein Finset 254

Sterk fortelling fra lukket avdeling
Ane Brandtzæg Nass 256

Litt for lettvinnt fra fastlegen
Jo-Endre Midtbu 258

Dansk innertier
Eirik Hugaas Ofstad 260

En dronnings utfordringer gjennom 150 år
Stein A. Evensen 262

Mons Lies opplevelser
Stein A. Evensen 264

Da Aker sykehus var Kriegslazarett Sinzen
Øivind Larsen 266

Hjelper det å trekke i bremsen?
Berit Horn Bringedal 269

Hva skjer?

Helsehistorie i Padova og Venezia
Helsehistorisk forums studietur 22.–25. april 2024
Erlend Hem 271

Spania 1936–1939 – borgerkrigen som var mye mer
Øivind Larsen 276

Helse mellom liberalisme og sterk stat – fra omsorg til trygd
Øivind Larsen 279

Michael 3-2024: Norsk samfunnsmedisin jubilerer

Leder

Hva er en god veileder?
Jan Frich 289

Norsk samfunnsmedisin – akademisk fag og legespesialitet <i>Magne Nylenna</i>	292
Tema	
Samfunnsmedisinspesialitetens vekst og fall – og ny vekst <i>Anders Taraldset</i>	298
Statlig samarbeid om samfunnsmedisinutdanning <i>Astrid Nylenna</i>	303
Samfunnsmedisin – spesialitet i medvind <i>Tom Sundar, Henning Mørland, Aud Marie Tandberg</i>	307
Norsk samfunnsmedisin for 200 år siden <i>Øvind Larsen</i>	313
Kommunelegefunksjonen og samfunnsmedisinsk arbeid i kommunen <i>Cato Innerdal</i>	324
Artikkel	
Veilederatferd og opplevd læringsutbytte ved klinisk veiledning av medisinstudenter <i>Ritika Sharma, Cathinka Thyness, Hilde Grimstad, Odd Martin Vallersnes</i>	329
Brev til redaksjonen	
Helsestasjonismen og andre essays – en kommentar <i>Ole Jacob Madsen</i>	344
Bokanmeldelser	
Ujevnt om helseledelse <i>Jan Frich</i>	346
Nyttig om helseledelse <i>Ivan Spehar</i>	348
Salg og begeistring – om transformasjonsledelse <i>Christian Grimsgaard</i>	350
Pedagogisk og lettlest om ledelse <i>Kristine Amlie</i>	352
Praktisk og klokt om ledelse <i>Inger Lise Teig</i>	354
Sykehus og hus for syke <i>Øvind Larsen</i>	356
Livmora fortener si eiga bok <i>Mette Løkeland-Stai</i>	358
Løst og fast om hormoner <i>Trine Elisabeth Finnes</i>	360
Praktisk nyttig om klinisk utbrenthet <i>Karin Isaksson Rø</i>	362

Tidsskrifter oppstår fordi de trengs <i>Magne Nylenna</i>	364
Hva skjer?	
Amerikansk blikk på norsk folkehelse <i>Magne Nylenna</i>	366
Hvor ble det av hjerte- og karsykdommene? <i>Øvind Larsen</i>	371
Helsehistorie i Spydeberg <i>Erlend Hem</i>	374
Rettelse	
Infeksjonssykdommenes historie – verktøy og speil	378
 <i>Michael 4-2024: Dr. Gjessings laboratorium</i>	
Leder	
Rolv Gjessing – et hundreårsminne <i>Erlend Hem, Merethe Roos, Jørgen Valeur</i>	385
Tema	
Biologisk psykiatri i Norge <i>Ulrik Fredrik Malt</i>	387
Rolv Gjessing – en pioner i norsk psykiatrisk forskning <i>Tore Gude</i>	399
Dr. Gjessings biobank <i>Kjell Martin Moksnes</i>	410
Krampeterapier ved Dikemark sykehus <i>Kjell Martin Moksnes</i>	425
Gjessings laboratorium 1959–1996 <i>Lars Mørkrid</i>	446
I spennet mellom respekt og nedlatende omtale – Rolv Gjessings skrift om Kautokeino-lappene (1934) <i>Merethe Roos, Kjell Martin Moksnes</i>	456
Rolv Gjessing – den tvetydige pioneren <i>Erlend Hem, Merethe Roos, Jørgen Valeur</i>	473
Bokanmeldelser	
Hva feilte Munch? <i>Erlend Hem</i>	482
Psykologisk mosaikk <i>Magne Nylenna</i>	484
Godt fra dansk allmennpraksis <i>Inga Marthe Grønseth</i>	486
Det norske klassesamfunnet <i>Berit Horn Bringedal</i>	488

Et forsvarsskrift for de mest trengende <i>Jørgen G. Bramness</i>	490
Det er min jobb å være på de levendes side <i>Tine Kristin Grimholt</i>	492
Fett som fiende <i>Øivind Larsen</i>	494
Norsk fagpresse <i>Magne Nylenna</i>	496
Historie som praksis <i>Anniken Sandvik</i>	498
God innføringsbok med bredde <i>Iver Koppen</i>	500
Rik leseropplevelse <i>Arvid Heiberg</i>	502
Hva skjer?	
Rehabilitering på Rauland <i>Erlend Hem</i>	504
Hjernen og mytene <i>Magne Nylenna</i>	507
<i>Michael</i> vol. 21, 2024, innhold	509